Tadeusz Rachwał, Stefania Dwuraźna, *Ćwiczenia z geometrii wykreślnej*, Państwowe Wydawnictwo Naukowe:
tom I – str. 135 oraz album z rysunkami do zadań i rozwiązań – str. 189, nakład 10000+250 egz., cena zł 220.–, ISBN 83-01-04866-2 t. 1–2, ISBN 83-01-04867-0 t. 1;
tom II – str. 71 oraz album – str. 75, nakład 10000+250 egz., cena zł 120.–, ISBN 83-01-04866-2 t. 1–2, ISBN 83-01-04897-2 t. 2.

Ćwiczenia z geometrii wykreślnej stanowią zbiór zadań dostosowany do programu tego przedmiotu dla wyższych szkół technicznych. Książka składa się z dwóch tomów. Tom I związany jest z rzutami Monge'a, tom II – z rzutami cechowanymi i (w niewielkim stopniu) z aksonometrią. Każdy tom podzielony jest na dwie części, z których pierwsza zawiera teksty zadań i opis rozwiązania, natomiast drugą część stanowi album rysunków do tematów zadań i do ich rozwiązań. Oba tomy zawierają łącznie 766 zadań, z których 420 zostało całkowicie lub częściowo rozwiązanych.

Część zadań dostosowana jest do kursu realizowanego za pomocą śladów, pozostałe mają charakter uniwersalny. Nie jest to wadą zbioru, gdyż student bez większych trudności może wyselekcjonować interesujące go przykłady.

Zarówno teksty zadań, jak i rozwiązań napisane są w sposób zwarty, ale zrozumiały. Ogólnie stosowane oznaczenia nie utrudniają odczytywania tekstu, a rysunki wykonane są starannie i przejrzyście.

Na rynku księgarskim nie ma wielu zbiorów zadań z geometrii wykreślnej i omawiane *Ćwiczenia* są cennym uzupełnieniem w tym zakresie. Ich przydatność została już zresztą sprawdzona, gdyż opracowano je na podstawie popularnego skryptu centralnego.

Uwagi szczegółowe:

str. 22. Przy konstrukcji siedmiokąta foremnego brak wzmianki, że jest to konstrukcja przybliżona.

str. 25. Brak konstrukcji owalu, którą wykorzystuje się w tomie II w zadaniach 290 i 291.

str. 174. albumu. Na obu rysunkach źle zaznaczono widoczność tworzących konturowych. Podobny błąd na rys. 441/6 jest spowodowany brakiem punktu styczności linii z konturem.

W tomie II Autorzy wprowadzają pojęcie aksonometrii technicznych, a stosowane oznaczenia sugerują, że są to aksonometrie ukośnokątne. I rzeczywiście, w podręczniku T. Rachwała *Geometria wykreślna*, PWN, Warszawa 1969 t. 2 na str. 183 czytamy: *Zamiast prostokątnego izometrycznego rzutu danej figury otrzymuje się rysunek podobny do niego, ale nieco powiększony. Wykonany on jest w pewnej izometrii ukośnej, taką izometrię nazywać będziemy techniczną.*

Powyższe stwierdzenie jest błędne, gdyż złożeniem rzutu prostokątnego i jednokładności nie może być rzut ukośny. Można to łatwo prześledzić, rzutując sferę. Aksonometria techniczna jest aksonometrią prostokątną wykonaną w skali zwiększającej.

Tematem zadania rozwiązanego na str. 73 albumu w tomie II jest przekrój walca obrotowego, rysunek zaś przedstawia walec nieobrotowy.

Jerzy Kaczmarek

Eugeniusz Szczepankiewicz, *Zastosowania pól losowych*, Biblioteka Naukowa Inżyniera, Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa 1985, str. 390, nakład 2500+200 egz., cena zł 280,– ISBN 83-01-04812-3.

Jak wiadomo, proces stochastyczny jest definiowany jako rodzina zmiennych losowych (X_t) określonych na pewnej przestrzeni probabilistycznej, przy czym zwykle zakłada się, że parametr t przyjmuje wartości ze zbioru liczb rzeczywistych.